

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně: obchodní společnost **EVORADO IMPORT, a. s.**, se sídlem v Praze 5, nám. 14. října, zast. Mgr. Milanem Šikolou, advokátem se sídlem v Semilech, Bavlňářská 137, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem v Praze 1, Těšnov 65/17, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. září 2012, čj. 165173/2012-MZE-15111, t a k t o :

I. **Žaloba se z a m í t á .**

II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou ze dne 19. 10. 2012 domáhala přezkoumání shora citovaného rozhodnutí žalovaného, kterým zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále také jen „krajský úřad“) ze dne 5. 6. 2012, čj. 2185/ZP/2012-35, jímž byla žalobkyni uložena pokuta za spáchání správního deliktu dle § 33 odst. 1 písm. c) a odst. 9 písm. d) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“), ve výši 150.000,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že krajský úřad uznal žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 33 odst. 1 písm. c) zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť se měla dopustit protiprávního jednání tím, že jako vlastník čistírny odpadních vod ve Dvoře Králové nad Labem nezajistila bezpečné a plynulé provozování čistírny odpadních vod (dále také jen „ČOV“) ve dnech 6. 2. 2012 v době od 6 do 22 hod., 7. 2. 2012 v době od 4 do 18 hod. a od 21 do 24 hod. a 8. 2. 2012 v době od 0.00 hod. do 18.15 hod., když v této době došlo s jejím vědomím k nedovolenému přerušení čištění odpadních vod z kanalizačního systému města Dvůr Králové nad Labem na čistírně odpadních vod ve Dvoře Králové nad Labem. Tím byla naplněna skutková podstata správního deliktu obsažená v citovaném ustanovení, a žalobkyni proto byla uložena pokuta ve výši 150.000,- Kč s povinností nahradit náklady řízení v paušální částce 1.000,- Kč.

V reakci na odvolací námitky žalovaný uvedl, že pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle ustanovení § 33 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích je významný fakt, že žalobkyně byla prokazatelně 18 dní předem seznámena se záměrem jí zvoleného provozovatele, tj. společností WWTP DKNL, s. r. o. (dále také jen „společnost WWTP“), přerušit čištění odpadních vod z kanalizačního systému města Dvůr Králové nad Labem. Dle žalovaného nenastala v daném případě situace, že by žalobkyně za zmíněný delikt neodpovídala ve smyslu ustanovení § 34 odst. 1 téhož zákona, neboť se žádným způsobem nepokusila zabránit protiprávnímu jednání provozovatele. Ze smlouvy o provozování předmětné ČOV mezi žalobkyní, jakožto vlastníkem na straně jedné, a společností WWTP, jako nájemcem na straně druhé, je dle žalovaného zřejmé, že žalobkyně má právo po nájemci vyžadovat řádné užívání čistírny odpadních vod k účelu, pro který je nájem sjednán (provozování čistírny odpadních vod dle zákona o vodovodech a kanalizacích), a aby předmět nájmu udržoval ve způsobilém a provozuschopném stavu. Stejně tak je v uvedené smlouvě zakotvena povinnost nájemce pečovat o předmět nájmu, udržovat jej v provozuschopném a způsobilém stavu či dodržovat provozní předpisy vztahující se k předmětu nájmu. Žalovaný proto nepřisvědčil žalobkyni, že uzavřením nájemní smlouvy na provozování čistírny odpadních vod podle zákona o vodovodech a kanalizacích je zbavena jakékoliv odpovědnosti za provoz a stav tohoto díla, neboť uzavřením nájemní smlouvy nemůže bez dalšího dojít k přenesení povinnosti zajistit bezpečné a plynulé provozování čistírny odpadních vod na nájemce. Tuto povinnost má ze zákona vždy vlastník, v uvedeném případě žalobkyně.

K odvolací námitce, že provozovatel přerušil přebírání odpadních vod v ČOV oprávněně (pro neplacení městem za tuto službu), žalovaný upozornil na fakt, že rozhodnutím Ministerstva zemědělství ze dne 17. 9. 2007 bylo v bodě 4, části „Práva společnosti EVORADO IMPORT“, umožněno žalobkyni přerušit nebo omezit přebírání odpadních vod k čištění po předchozím upozornění v případě prodlení odběratele služby s placením podle sjednaného způsobu úhrady stočného po dobu delší než 60 dnů. Vzhledem ke skutečnosti, že do dnešního dne nebyla dohodnuta cena ani sjednán způsob úhrady platby za čištění odpadních vod mezi městem Dvůr Králové nad Labem a žalobkyní, příp. s provozovatelem této ČOV, však nelze dle žalovaného uvedené ustanovení rozhodnutí z roku 2007 v daném případě aplikovat, protože za této situace nelze dovozovat prodlení na straně města Dvůr Králové nad Labem.

K otázce týkající se pravidelných měsíčních plateb města Dvůr Králové nad Labem provozovateli ČOV ve výši 1.673.000,- Kč uložených předběžným opatřením Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 9. 11. 2005 žalovaný uvedl, že předmětné předběžné opatření vodoprávního úřadu platilo pouze do doby nabytí právní moci rozhodnutí téhož vodoprávního úřadu o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně související kanalizace pro veřejnou potřebu vydaného dne 22. 9. 2006. Uvedené rozhodnutí posléze pozbylo platnosti dnem nabytí právní moci rozhodnutí Ministerstva zemědělství čj. 3329/2007-16330 ze dne 17. 9. 2007, kterým bylo v uvedené věci znovu rozhodováno v důsledku změny kompetence v novele zákona o vodovodech a kanalizacích z roku 2006. Žalovaný současně zdůraznil, že tato otázka není žádným způsobem relevantní vůči projednávanému správnímu deliktu žalobkyně, neboť uzavřením nájemní smlouvy nedojde k přenesení povinnosti zajistit bezpečné a plynulé provozování čistírny odpadních vod na nájemce, tuto povinnost má ze zákona vždy vlastník. Ani otázka výše ceny za čištění odpadních vod nemohla být dle žalovaného pro dané sankční řízení nijak relevantním údajem. Město Dvůr Králové nad Labem pravidelně platí provozovateli částku, kterou je možno označit jako zálohu za sjednané čištění odpadních vod, ve výši 1.673.000,- Kč, a správní orgán není oprávněn k posuzování, zda je tato částka adekvátní a dostačující k řádnému provozu čistírny odpadních vod.

Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhla jeho zrušení.

Předně popsala okolnosti provozování kanalizace ve Dvoře Králové nad Labem. Síť kanalizačních stok je ve vlastnictví města Dvůr Králové nad Labem, zatímco ČOV vlastní od roku 2005 žalobkyně (před ní byla vlastníkem společnost TIBA, a. s.) a od května 2005 do dubna 2012 provozovala zmíněnou ČOV společnost WWTP. Po celou dobu panovala mezi městem a žalobkyní neshoda o obsahu vzájemných práv a povinností, zejména o výši ceny za čištění odpadních vod. Dle žalobkyně se správní orgány v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích pokoušely spornou situaci řešit, a to ve třech řízeních. V prvním řízení vydal Městský úřad Dvůr Králové nad Labem dne 22. 9. 2006 rozhodnutí o úpravě vzájemných práv a povinností mezi vlastníky provozně souvisejících částí kanalizace ve Dvoře Králové nad Labem na dobu do konce roku 2006. Ve druhém řízení vydal Městský úřad Dvůr Králové nad Labem dne 9. 11. 2005 předběžné opatření, kterým byla městu uložena povinnost platit společnosti TIBA, a. s., zálohu za čištění odpadních vod v ČOV ve výši 1.673.000,- Kč, a to až do rozhodnutí ve věci samé. Ve třetím řízení vydal žalovaný dne 17. 9. 2007 rozhodnutí o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících částí kanalizace ve Dvoře Králové nad Labem, kterým upravil vztahy účastníků obecně na dobu neurčitou. Žalobkyně dále uvedla, že podle smlouvy o provozování předmětné ČOV s provozovatelem (společností WWTP) náleželo provozovateli právo na úplatu za čištění odpadních vod. Ten ji vypočítanou jako součet ekonomicky oprávněných nákladů přiměřeného zisku a daně z přidané hodnoty účtoval Městu Dvůr Králové nad Labem. Město však nikdy tuto účtovanou cenu nehradilo a všechny faktury vracelo jako neoprávněné. Platilo pouze částku stanovenou předběžným opatřením Městského úřadu ze dne 9. 11. 2005 ve výši 1.673.000,- Kč měsíčně, která byla cca dvakrát nižší než provozovatelem účtovaná. V důsledku nehrazení účtovaných cen se společnost

WWTP dostala do svízelné finanční situace, a proto v únoru 2012 přerušila přebírání odpadních vod z městské kanalizace k čištění v ČOV.

Žalobkyně uvedla, že se již před správními orgány hájila tím, že její povinnost zajistit plynulé a bezpečné provozování předmětné ČOV byla zcela splněna svěřením provozu smluvnímu provozovateli, tj. společnosti WWTP, který měl k této činnosti povolení a odborný personál. Neměla tak žádnou možnost, jak provozovateli v jeho jednání zabránit a nemůže nést za jeho jednání žádnou odpovědnost. Proto se nedopustila předmětného deliktu. Žalobkyně namítá, že správní orgány tento její argument nevyvrátily, když uvedly, že bylo její povinností učinit vše, aby přerušení činnosti ČOV zabránila. Dle jejího názoru však žádný smysluplný způsob, jak by mohla provozovateli zabránit v přerušení provozu ČOV, neuvedly. Vypovězení smlouvy o provozování by tomu nezabránilo, neboť výpovědní doba byla tříměsíční a žalobkyně se o úmyslu provozovatele přerušit provoz ČOV dozvěděla necelý měsíc před tímto přerušením. Navíc i nalezení jiného způsobilého provozovatele vyžaduje delší dobu. Dle žalobkyně pak ani žalovaný neuvedl žádný konkrétní způsob, jak mohla provozovateli v přerušení čištění odpadních vod zabránit, a to nepochybně proto, že zjevně žádnou možnost zasáhnout proti úmyslu provozovatele neměla.

Dále žalobkyně uvedla, že se před správními orgány hájila i tím, že přerušení přebírání odpadních vod provozovatelem ČOV bylo oprávněné s ohledem na rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2007 (bod 4 písmene b/ části Práva společnosti EVORADO IMPORT, a. s.), proto neměla důvod proti provozovateli jakkoli zasahovat. Má zato, že z tohoto rozhodnutí je zřejmé, že výše ceny za čištění odpadních vod má být jednostranně určována vlastníkem či provozovatelem ČOV. V bodě 4. části „Práva Města Dvůr Králové nad Labem“ je dle jejího názoru konkrétně uvedeno, že tato cena má být stanovována (nikoliv sjednávána) postupem závazným pro věcně usměrňované ceny. Žalovaný zjevně upravit tuto cenu shodně s konstrukcí stočného. V této souvislosti žalobkyně poukázala i na vyhlášku č. 450/2009 Sb. a opatření obecné povahy vydané žalovaným pod č. 22402/2006-16330, z nichž dle jejího názoru vyplývá, že výše stočného má být určena výpočtem provedeným provozovatelem, nikoliv dohodou stran nebo správním či soudním rozhodnutím, což pak nutně platí i pro cenu za čištění odpadních vod.

Ke splatnosti ceny žalobkyně uvedla, že ta sice může být sjednána, avšak pokud taková dohoda uzavřena není, nezbývá, než uplatnit pravidlo obsažené v ustanovení § 340 odst. 2 obchodního zákoníku o uhrazení dluhu bez zbytečného odkladu po požádání věřitelem. V daném případě se Město Dvůr Králové nad Labem neuhrazením faktur za čištění odpadních vod dostalo do prodlení a byly tak naplněny podmínky, za nichž byla společnost WWTP oprávněna podle shora uvedeného rozhodnutí žalovaného přerušit přebírání odpadních vod z městské kanalizace k vyčištění v ČOV. Zálohy placené na základě předběžného opatření ze dne 9. 11. 2005 nelze dle žalobkyně na předmětnou cenu započítat, protože podle dikce tohoto rozhodnutí jde o platbu z jiného právního titulu, a sice za zajištění čištění odpadních vod dřívějším vlastníkem ČOV (společností TIBA, a. s.). Společnost WWTP tak získala právo na placení těchto záloh postoupením a nejde o platby za její služby.

Žalobkyně rovněž nesouhlasila se závěrem žalovaného, že zmíněné předběžné opatření pozbylo účinnosti rozhodnutím ve věci samé, čímž má být rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 22. 9. 2006. Rozdíl mezi oběma řízeními je patrný z odlišných čísel jednacích a účastníků na straně vlastníka ČOV (v jednom případě TIBA, a. s., ve druhém žalobkyně). Je proto vyloučeno, že by zálohy hrazené dle předběžného opatření byly započitatelné na cenu za čištění odpadních vod.

Žalobkyně proto uzavřela, že přerušení přebírání odpadních vod k vyčištění na předmětné ČOV ve dnech 6. – 8. 2. 2012 bylo oprávněným a zákonným postupem.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Zopakoval argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že uzavřením nájemní smlouvy nedojde k přenesení povinnosti zajistit bezpečné a plynulé provozování ČOV na nájemce, tuto povinnost má ze zákona vždy vlastník. K žalobní námitce, že správní orgány neuvedly žádný způsob, jak mohlo být žalobkyní provozovateli zabráněno v přerušení provozu ČOV, uvedl, že vypovězení nájemní smlouvy nebylo požadováno. Způsob, kterým žalobkyně zajistí bezpečné a plynulé provozování čistírny odpadních vod, je zcela v její vlastní kompetenci, ať už zajištěním náhradního čištění odpadních vod prostřednictvím jiného subjektu, vlastními silami, příp. v mezní situaci ve spolupráci s příslušným vodoprávním úřadem prostřednictvím možností daných ustanovením § 22 zákona o vodovodech a kanalizacích.

K otázce výše ceny za čištění odpadních vod a jejího stanovení žalovaný dodal, že žalobkyně vykládá rozhodnutí ze dne 17. 9. 2007, čj. 3329/2007-16330, mylně. V textu rozhodnutí výrok „stanovovala v souladu s platnými předpisy“ odkazuje na postup při tvorbě ceny v souladu s jednotlivými ustanoveními zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon o cenách, ve znění pozdějších předpisů, nikoliv na právo společnosti stanovovat jednostranně cenu za čištění odpadních vod. Vodovody a kanalizace patří do odvětví s přirozeným monopolem, proto jsou voda pitná a voda odpadní odvedená zařazeny do seznamu s regulovanými cenami. Cenovým regulačním orgánem v oblasti vodního hospodářství je Ministerstvo financí, které vzhledem k diferencovaným místním podmínkám zvolilo formu věcného usměrňování cen. Do takto regulované ceny lze promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň podle zvláštních právních předpisů. Tato regulace je stanovena rozhodnutím (výměrem) a je spolu s podrobnostmi o tom, co nelze zahrnout do ceny, popsána v každoročně vydávaném výměru zveřejněném Ministerstvem financí v Cenovém věstníku. Z uvedeného dle žalovaného jednoznačně plyne, že cena pro stočné se nestanovuje, ale sjednává. Platí to jak u cen pro vodné a cen pro stočné u odběratelů, tak pro cenu za převzetí odpadních vod k čištění mezi vlastníky provozně souvisejících kanalizací. Ze stejného důvodu žalovaný odmítl i výklad žalobkyně ke splatnosti ceny. K předběžnému opatření vodoprávního úřadu ze dne 9. 11. 2005 zopakoval, že platilo pouze do doby nabytí právní moci rozhodnutí téhož vodoprávního úřadu ze dne 22. 9. 2006, které posléze pozbylo platnosti dnem nabytí právní moci rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 17. 9. 2007, kterým bylo v

uvedené věci znovu rozhodováno v důsledku změny kompetence v novele zákona o vodovodech a kanalizacích z roku 2006.

Žalovaný závěrem doplnil, že otázka výše ceny za čištění odpadních vod však nemohla být pro správní orgány pro dané sankční řízení nijak relevantním údajem. Město Dvůr Králové nad Labem pravidelně platí provozovateli částku, kterou je možno označit jako zálohu za sjednané čištění odpadních vod, ve výši 1.673.000,- Kč a krajský úřad není oprávněn posuzovat, zda je tato částka adekvátní a dostačující k řádnému provozu čistírny.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání dle jeho ustanovení § 51, když účastníci s tímto postupem výslovně souhlasili. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

Mezi účastníky není sporu o tom, že ve shora konkretizovaných hodinách ve dnech 6. až 8. 2. 2012 došlo k přerušení přebírání odpadních vod k vyčištění na předmětné ČOV jejím provozovatelem, tj. společností WWTP. Spornou je otázka, zda povinnost žalobkyně jako vlastníka předmětné ČOV zajistit její plynulé a bezpečné provozování ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích byla zcela splněna svěřením provozu smluvnímu provozovateli, tj. společnosti WWTP. Další spornou otázkou je dále to, zda přerušení přebírání odpadních vod k vyčištění bylo oprávněným postupem provozovatele a tedy i postupem zákonným, jak tvrdí žalobkyně, resp. zda okolnosti případu tvrzené žalobkyní vylučují protiprávnost jejího jednání.

Z předloženého správního spisu mimo jiné vyplynulo, že předchozí vlastník ČOV ve Dvoře Králové, tj. společnost TIBA, a. s., uzavřela dne 29. 4. 2005 se společností WAIPAHU, s. r. o. (název společnosti byl rozhodnutím valné hromady změněn na WWTP DKNL, s. r. o.), nájemní smlouvu a smlouvu o provozování ČOV Dvůr Králové nad Labem. Smlouva upravovala vzájemná práva a povinnosti účastníků včetně stanovení povinnosti provozovatele řádně užívat ČOV k účelu, pro který byl nájem sjednán, tj. k provozování čistírny odpadních vod dle zákona o vodovodech a kanalizacích, a pečovat o předmět nájmu, udržovat jej v provozuschopném a způsobilém stavu a dodržovat mimo jiné i provozní předpisy vztahující se k předmětu nájmu. Dne 1. 6. 2005 uzavřela žalobkyně jako nový vlastník předmětné ČOV s jejím provozovatelem dodatek č. 1 k uvedené nájemní smlouvě a smlouvě o provozování ČOV, ve kterém obě společnosti shodně konstatovaly, že s převodem vlastnického práva k ČOV došlo i k převodu všech práv a povinností plynoucích ze zmíněné smlouvy na žalobkyni jako nového vlastníka.

Vzhledem k tomu, že mezi vlastníkem ČOV a městem Dvůr Králové nad Labem nedošlo k dohodě o obsahu vzájemných práv a povinností (především v otázce výše ceny za čištění odpadních vod), vydal dne 9. 11. 2005 Městský úřad Dvůr Králové nad Labem předběžné opatření, kterým byla městu uložena povinnost platit tomuto vlastníkovi, tj. v té době společnosti TIBA, a. s., zálohu za čištění odpadních vod

v ČOV ve výši 1.673.000,- Kč, a to až do rozhodnutí ve věci samé. Následně dne 22. 9. 2006 vydal Městský úřad Dvůr Králové nad Labem rozhodnutí čj. OŽP/32847-05/4761-05/ott o úpravě vzájemných práv a povinností mezi městem Dvůr Králové nad Labem jako vlastníkem veřejné kanalizace ve Dvoře Králové nad Labem a žalobkyní jako v té době vlastníci navazujícího vodního díla „Společná čistírna odpadních vod“ ve Dvoře Králové nad Labem. Ohledně jejich vzájemných práv bylo v tomto rozhodnutí uvedeno, že město má vůči žalobkyni právo na zajištění čištění odpadních vod přiváděných veřejnou kanalizací města Dvůr Králové nad Labem na vodním díle „Společná čistírna odpadních vod“ ve Dvoře Králové nad Labem a žalobkyně má vůči městu Dvůr Králové nad Labem nárok na úhradu poskytovaných služeb spojených s čištěním odpadních vod na vodním díle „Společná čistírna odpadních vod“ ve Dvoře Králové nad Labem. Toto rozhodnutí upravovalo vztahy mezi účastníky pouze do konce roku 2006. V souvislosti se změnou zákona o vodovodech a kanalizacích v části upravující působnost orgánů veřejné správy vydal žalovaný dne 17. 9. 2007 rozhodnutí čj. 3329/2007-16330 o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících částí kanalizace ve Dvoře Králové nad Labem, kterým upravil obecně vztahy účastníků na dobu neurčitou. Podrobně se v něm rozepsal práva a povinnostmi jak města Dvůr Králové nad Labem, tak žalobkyně. Pokud jde o cenu za čištění odpadních vod, v části nazvané Práva a povinnosti města Dvůr Králové nad Labem, bodě 4. uvedl: „aby se cena pro stočné (čištění odpadních vod) stanovovala v souladu s platnými cenovými předpisy ... vlastní výpočet aby se prováděl v tabulkové formě podle opatření obecné povahy vydaného Ministerstvem zemědělství 19. 9. 2006 čj. 22402/2006-16330“. Tímto rozhodnutím mimo jiné přiznal žalobkyni i právo „přerušit nebo omezit přebírání odpadních vod k čištění po předchozím upozornění v případě prodlení odběratele služby s placením podle sjednaného způsobu úhrady stočného po dobu delší než 60 dnů“ (bod 4. písm. b/ části nazvané Práva společnosti EVORADO IMPORT, a. s.).

Zákon o vodovodech a kanalizacích upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě, přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku (§ 1 odst. 1 tohoto zákona). Dle odstavce druhého téhož ustanovení se vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu zřizují a provozují ve veřejném zájmu. Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace vymezuje ustanovení § 8 zákona citovaného zákona. Jeho odstavec první stanoví, že vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování. Dle odstavce druhého může vlastník vodovodu nebo kanalizace uzavřít smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace s provozovatelem. Vlastníci vodovodů nebo kanalizací provozně souvisejících, popřípadě jejich částí provozně souvisejících, upraví svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou tak, aby bylo zajištěno kvalitní a plynulé provozování vodovodu nebo kanalizace. Nedojde-li k písemné dohodě, rozhodne o úpravě vzájemných práv a povinností mezi nimi ministerstvo (odstavec třetí cit. ustanovení). Mezi povinnosti provozovatele patří dle ustanovení § 9 zákona o vodovodech a kanalizacích povinnost provozovat vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, kanalizačním řádem, podmínkami stanovenými pro tento provoz rozhodnutími správních úřadů a v souladu se smlouvou uzavřenou podle § 8 odst. 2, současně je oprávněn mimo jiné přerušit nebo omezit dodávku vody a odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod

přerušení nebo omezení rovněž v případě prodlení odběratele s placením podle sjednaného způsobu úhrady vodného nebo stočného po dobu delší než 30 dnů (§ 9 odst. 6 cit. zákona). Dle ustanovení § 33 odst. 1 písm. c) zákona o vodovodech a kanalizacích se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako vlastník vodovodu nebo kanalizace dopustí správního deliktu tím, že nezajistí plynulé a bezpečné provozování vodovodu nebo kanalizace. Právnická osoba pak za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila (§ 34 téhož zákona.).

Z citovaných ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích je zřejmé, že zákon výslovně deklaruje veřejný zájem na řádném chodu vodovodů a kanalizací (§ 1 odst. 2 zákona). Jak je uvedeno v § 2 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích, kanalizace je soubor skládající se ze samostatných staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Je tedy nepochybné, že provozně související část kanalizace, tj. konkrétně ČOV ve vlastnictví žalobkyně, je částí kanalizace sloužící veřejné potřebě ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích a její provoz je ve veřejném zájmu.

Žalobkyně namítala, že se předmětného deliktu nedopustila, protože její povinnost zajistit plynulé a bezpečné provozování předmětné ČOV byla zcela splněna svěřením provozu smluvnímu provozovateli. Tomuto jejímu názoru však přisvědčit nelze.

Předmětem nájemní smlouvy a smlouvy o provozování ČOV Dvůr Králové nad Labem (a jejího dodatku č. 1) byl soukromoprávní vztah mezi žalobkyní (resp. jejím předchůdcem) a dalším soukromým subjektem. Subjekty, které si své vzájemné vztahy upraví smlouvami na základě soukromého práva, však stále zůstávají subjekty, kterým veřejné právo (zde zákon o vodovodech a kanalizacích) může stanovit zvláštní režim odpovědnosti za veřejnoprávní závazky, tedy povinnosti, které mají tyto subjekty vůči státu. Ke stanovení těchto veřejnoprávních povinností zákonem dochází na základě potřeby chránit základní společenské statky a hodnoty, které jsou označeny a chápány jako veřejný zájem. Nutnost ochrany veřejného zájmu poté vede k regulaci vztahu mezi státem a soukromým subjektem zákonem a od porušení závazků v tomto veřejnoprávním vztahu (výslovně stanovených zákonem) se pak odvíjí i odpovědnost adresáta této povinnosti a případná zákonem stanovená sankce za její porušení. V případě žalobkyně jde o úpravu provozování ČOV jako části kanalizace, přičemž regulace této její činnosti zákonem se opírá o ochranu veřejného zájmu spočívajícího v ochraně životního prostředí, zejména aby nečištěné odpadní vody nebyly bez čištění vypouštěny do vodního toku, neboť ochrana a zachování jakosti a zdravotní nezávadnosti vodních zdrojů je bezesporu veřejným zájmem. Plnění veřejnoprávní povinnosti žalobkyně stanovené v ustanovení § 8 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích přitom nemůže být nijak popřeno obsahem soukromoprávních závazkových vztahů s dalším subjektem. Také odpovědnost za dodržení požadavku stanoveného citovaným ustanovením nemůže být soukromoprávní smlouvou přenesena na jiný subjekt. Případné nesplnění smluvních závazků (tj. i povinnosti zajišťovat plynulé a bezpečné provozování ČOV) může mít

dopad v soukromoprávní rovině, to však není a nemůže být předmětem tohoto řízení. Tím jsou veřejnoprávní povinnosti žalobkyně.

S ohledem na shora uvedené je nutno dospět k závěru, že uzavřením předmětné smlouvy se smluvním provozovatelem nedošlo k přenesení veřejnoprávní povinnosti žalobkyně jako vlastníka ČOV zajistit bezpečné a plynulé provozování této ČOV na provozovatele, a nemohlo proto dojít ani k přenesení její odpovědnosti za případné porušení této povinnosti.

Nutno dodat, že žalobkyně by se zprostila zmíněné odpovědnosti pouze v případě, jestliže by prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila (§ 34 zákona o vodovodech a kanalizacích). Žalobkyně pouze opakovaně uvádí, že správní orgány neuvedly žádný smysluplný způsob, jak mohla provozovateli zabránit v přerušení provozu ČOV. Sama však netvrdí, že by cokoli učinila, ostatně v další části žaloby postup provozovatele obhájí a namítá, že neměla důvod proti němu zasahovat, protože přerušil přebírání odpadních vod oprávněně. Přestože tedy o úmyslu provozovatele dopředu věděla, žádným způsobem se ani nepokusila avizovanému stavu zamezit. Chování žalobkyně však může mít při posuzování veřejnoprávní deliktní odpovědnosti význam. To, zda postupovala s náležitou péčí, mohlo mít vliv na posuzování míry závažnosti správního deliktu.

Další spornou otázkou bylo to, zda přerušení přebírání odpadních vod k vyčištění provozovatelem bylo, jak tvrdí žalobkyně, postupem oprávněným a tedy i zákonným. Na podporu svého názoru poukázala na rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2007, konkrétně bod 4. písmeno b) části Práva společnosti EVORADO IMPORT, a. s., přičemž tvrdí, že město Dvůr Králové nad Labem nehradilo cenu za čištění odpadních vod účtovanou provozovatelem ČOV a bylo tak po léta v prodlení s jejím placením. Ani s tímto názorem žalobkyně se krajský soud neztotožnil.

Jak bylo již uvedeno výše, žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 9. 2007, čj. 3329/2007-16330, upravil obecně vztahy účastníků jako vlastníků provozně souvisejících částí kanalizace ve Dvoře Králové nad Labem na dobu neurčitou. Žalobkyní zmiňovaný bod 4. písmeno b) části Práva společnosti EVORADO IMPORT, a. s., stanovil právo žalobkyně přerušit nebo omezit přebírání odpadních vod k čištění po předchozím upozornění v případě prodlení odběratele služby s placením podle sjednaného způsobu úhrady stočného po dobu delší než 60 dnů.

Mezi vlastníky provozně souvisejících částí kanalizace však k žádnému konkrétnímu sjednání úhrady za čištění odpadních vod nedošlo. Právě proto také do současnosti vedou i u zdejšího soudu soudní spory týkající se zejména výše této úplaty. Pokud bylo citovaným rozhodnutím správního orgánu stanoveno pouze to, že cena za stočné (za čištění odpadních vod) by se měla stanovit v souladu s cenovými předpisy a provádět v tabulkové formě (v bodě 4. části nazvané Práva a povinnosti města Dvůr Králové nad Labem), nelze toto ustanovení vykládat tak, že došlo „ke sjednání“ úhrady za čištění odpadních vod (tj. dle terminologie použité v rozhodnutí „úhrady stočného“), se kterou by bylo město Dvůr Králové nad Labem v prodlení.

Ze zmíněného rozhodnutí pak nelze dle názoru krajského soudu dovodit ani to, že by vlastník či provozovatel ČOV cenu za čištění odpadních vod určoval jednostranně. V rozhodnutí je mezi právy města Dvůr Králové nad Labem stanoveno, aby se cena pro čištění odpadních vod „stanovovala v souladu s platnými cenovými předpisy“. Jak správně podotkl žalovaný ve vyjádření k žalobě, byl tím vyjádřen odkaz na postup dle jednotlivých ustanovení zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon o cenách, ve znění pozdějších předpisů, nikoliv právo žalobkyně jednostranně stanovovat cenu. Tvorba cen může být cenovým orgánem usměrněna pouze v případech taxativně vymezených zákonem o cenách (§ 1 odst. 6 zákona), přičemž právě i odvedená odpadní voda je v seznamu s regulovanými cenami zařazena. Do regulované ceny (v tomto případě věcně usměrňované) lze promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň. Ekonomicky oprávněné náklady a přiměřený zisk jsou pak definovány zejména v poslední zmíněné vyhlášce č. 450/2009 Sb. Tato regulace se každoročně stanoví rozhodnutím (výměrem) Ministerstva financí a je spolu s podrobnostmi o tom, co nelze zahrnout do ceny, zveřejňována v Cenovém věstníku Ministerstva financí. Z uvedeného je zřejmé, že výši ceny za čištění odpadních vod neurčuje jednostranně vlastník či provozovatel příslušného zařízení. Její sjednání je však regulováno cenovým regulačním orgánem.

Pokud tedy jde o úhradu za čištění odpadních vod v posuzovaném případě, ta dosud sjednána nebyla. Ze správního spisu vyplývá, že Město Dvůr Králové nad Labem hradilo provozovateli ČOV od listopadu 2005 zálohy na cenu za čištění odpadních vod ve výši 1.673.000,- Kč měsíčně, a to dle rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem jako vodoprávního úřadu ze dne 9. 11. 2005, čj. OŽP/53388-05/7423-05/ott. To bylo jako předběžné opatření vydáno v řízení o úpravě vzájemných vztahů mezi Městem Dvůr Králové nad Labem jako vlastníkem kanalizační sítě a společností TIBA, a. s., jako tehdejším vlastníkem čističky odpadních vod. Společnost TIBA, a. s., následně postoupila pohledávky z tohoto rozhodnutí smlouvou právě na provozovatele společnost WWTP a té město Dvůr Králové nad Labem i nadále poskytovalo tuto částku. Žalobkyně tvrdí, že společnost WWTP tak získala právo na placení těchto záloh postoupením a že tedy nejde o platby za její služby (tj. za provozování ČOV), neboť z dikce rozhodnutí dovozuje, že jde o platbu pouze „za zajištění“ čištění odpadních vod. Ani tomuto názoru však nelze dle krajského soudu přisvědčit. Jestliže byla výrokem předmětného rozhodnutí ze dne 9. 11. 2005 uložena na straně jedné společnosti TIBA, a. s., „povinnost zajistit čištění odpadních vod“ a na straně druhé Městu Dvůr Králové nad Labem povinnost „za čištění odpadních vod z veřejné kanalizace hradit měsíční zálohy ve výši 1.673.000,- Kč“, pak šlo bezesporu právě o zálohy na úhradu nákladů spojených s provozem čističky, což dále vyplývá i z odůvodnění předmětného rozhodnutí.

Dlužno dodat, že citované předběžné opatření pozbylo platnosti právní mocí rozhodnutí ve věci samé, tj. právní mocí rozhodnutí ze dne 22. 9. 2006, čj. OŽP/32847-05/4761/05-ott, kterým stejný vodoprávní úřad rozhodl o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících kanalizací pro období části roku 2005 a rok 2006. Měsíční platby města Dvůr Králové nad Labem ve výši 1.673.000,- Kč je proto nutno považovat za zálohy na cenu za čištění odpadních vod. Není pravdou, že by poslední zmíněné rozhodnutí bylo vydáno „v jiném řízení“, jak

tvrdí žalobkyně. Šlo o konečné rozhodnutí v téže věci, tj. ve věci úpravy vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících kanalizací, na což nemůže mít samo o sobě vliv samotné číslo jednací rozhodnutí ani změna účastníka na straně vlastníka ČOV, ke které v mezidobí došlo v důsledku prodeje předmětné ČOV.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný. Ten náhradu nákladů řízení nepožadoval a krajský soud z obsahu soudního spisu ani nezjistil, že by mu nějaké náklady v soudním řízení vznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 26. září 2013

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu